

Megjelenik a Társalkodóval együtt minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előfizetheti helyben a szerktő's kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik szám alatti Trattner - Károlyi ház első emeletén, egyebütt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy más külföldi tartománnyokba kivántató példányok iránt csupán a bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Értesítőben mindenféle hirdetésny fölvetetik 's pontosan közöltetik.

FOGLALAT. Magyarország és Erdély: Postadíj-szabálymódosítás; halálkozás; Gorove István utaztábul visszatért; egy kis fővárosi pletyka, gr. Széchenyi Istvántól; Zólyomgyeiek közgyűlés (a' háziadót egy harmad részben elvállalá a' nemesség; a' 30czadot megváltani, nemzeti bankra 20 milliót ajánlani, sajtó törvényt, vallásegyleti jogot megállapítani, minden czéhet 's egyedárusságot megszüntetni, ősiséget eltörölni, nem nemeseknek is birhatásjogot adni határozott 'st.) Szepesmegyei közgyűlés (Törv. hatósági körlevelekrül intézkedés; conservatorium-alapítást sürget, majoratus 's ingatlan hitbizományok eltörlesztve; nemtelen hazafinak birhatásjog 's hivatalképesség; nemesi tealkönyv 'st.) a' komáromi biztosító társaság közgyűlésének eredményi

Szerbia és Moldva: Új mozgalmak Belgrádban; nemzeti gyűlés Jászvásárott.

Portugália: Lázadás Portóban.

Anglia: parlamenti ülések; hálynyilatkozat a' chinai hadseregnek; az országos inség vázlata;

Spanyolország: Espartero nyilatkozványa a' spanyol nemzethez; d. Francisco infans szomorú helyzete.

Franciaország: Titkos költségek a' követkamrában; a' francia ügyviselő és tériők Kantonban.

Törökország: Libanon bonyolult ügye; a' porta a' raják el-tulajdonitása ellen nyilatkozik; az ausztriai gőzhajózás ügye

Értesítő.

Magyarország és Erdély.

A' postadíj-szabály f. 1843dik évi mart. 1jétől kezdve annyiban módosított, hogy a' féllatos levélül eddig járt 6 pgó kr. díj tiz mérföldnyi egyenes vonalról 20 mérföldnyi egyenes vonalra terjesztetett, 's így Pestet véve induláspontul, az innen kisugárzó 6 pengő kros határvonal egy féllatos levélül, bezárólag következő postaállomásokig terjed: Mosony, Pápa, Sümeg, Öreg-Lak, Báltaszék, Mélykút, Baja, Szatymáz, Szentes, Karczag, Miskolcz, Besztercebánya (Neusohl) Tornalja és Gálgócz, melyeken innen 's mellyekig 6 p. kr., tul pedig 12 kr. fizettetik 1/2 latos egyszerű levélül.

Gáltájai Gorove István szépreményü hazánkfa utjából, mellyet Bécsen keresztül Bajorország, Würtemberg, Schweiz, Belgium, Hollandia, Anglia és Franciaországban, jobbadán Tóth Lőrincz m. akad. lt. társaságában tett vala, szerencsésen 's tapasztalásdúsan visszaérkezett. E' miatti örömmünk neveli főleg azon alapos remény, hogy ezen együtt-utazott pár érdekes utazása eredményeirül vagy együtt, vagy külön munkában értesítendik hazai közönségünket 's így egy jeles boglárval becsesbitendik utazási irodalmunkat.

Wagner Sándor hités- és váltó-ügyvéd, tárnokszéki jegyző, több megye táblabírája's t. szab. kir. város tisz. polgára, Pesten febr. 26dikán élte 43dik évében tüdőorvadásból meghalálozott, hitését Raics Mária't 's 3 árváit kora elhunytá által mély gyászba borítván. Béke porainak!

Egy kis fővárosi pletyka.

Mig valami komolyabbal, például az adó kérdésének bonczolásával, lesz szerencsénk szolgálhatni, legyen szabad addig is egy kis jó szándéku 's csak most nem régiben kora-tavaszigal és burjánilag kibujt magyar fővárosi pletykát felhoznunk.

Azon, mindenre, mi egy kissé szokatlanabb, nemesb's magasb, agyarkodó, faj', melly mindent megfontani vagy legalább megfertőztetni vágyik, smellynek Magyar ország 's kivált iker fővárosa sincs éppen híjával, ismét új bizonyágát adá, hogy koránsem fáradott még ki, a' most épülőben levő hidat a' nagy közönség előtt, mennyire csak bírja, kétséges színbe állítani; mert jóllehet némileg megtörtött jó szándéku reménye már, miszerint annak bevégeztét hátráltatni, és így az egész vállalatot megsemmisíteni tán többé nem tudná, azért pour l'acquit de sa belle conscience — szép lélekismeretének megnyugtatóására — meg nem szünik lehető legkövetkezetesebben az ellen legalább — — — ugatni.

E' dicső, faj' az itt elősorolandó sánccok mögött védelmezte hid dolgában a' „jó ügyet,“ hogy t. i. ne legyen belőle semmi. 'S ugyanis: miután ügygyel baj-

jal 's Isten segítségével — 's köztünk maradjon a' szó, mert „elalult az ellenség, vagy minket fel sem vett, hanem megvelett“ — nagy nehezen megszületék a' hid építését rendelő 1836ki 26dik törvényczikk, minde- nek előtt az vala a' kérdés: hogy ugyan ki fogna vállalkozni; akkor az érintett, faj' különös lelkesedésre hevült, és vén asszonyok 's vén asszonyosok által uton utfélen pletykáztatá, hirdetgeté, hogy annak ugyan- csak bolond gombát kellett vala ennie, ki Budát és Pestet álló hiddal hinné összeköthetni és otrombául ily- lyesre kockáztatná pénzeit; e' két várost, irgalmas Isten, mellyet a' hatalmasnál hatalmasb, szöke' vagy inkább, halvány' Duna vágketté, ezen irtózatot, különösből különösb hatalmu magyar (!) folyam; a' millyen heted hét országban, sőt tán a' széles világ há- lán sem fordul többél. — E' manoeuvre azonban nem használt, mert báró Sina felvállalta a' hid építését. 'S így első sáncczából, melly mögé bujt, ki lön csapva, ki lön verve a' faj'.

Ámde mire vetemült most? Mindent elkövetett, a' nagy közönségnek — mellynek örvendenie kellett volna, hogy olly hatalmas kezek fogák fel az ügyet, miszerint okvetlen „ténynyé fogna válni az ige“ — a' vállalkozó elleni felingerlése, felusztása végett; mert hiszen huszonnégy óra alatt annyira kihomályosodott szem- e — mindig a' felhozott szeretetre méltó fajrul szö- lok — miképp ott, hol azelőtt a' hatalmas Dunába egyedül negédesen belehajigált pénzeket birt észrevenni csak, egyszerre igazi perui arany bányákat látott agg Ister habjaibul kiemelkedni. „Meg vagyunk csalva, vagy inkább, meg van csalva az ország“ — illyeseket trombitázott is ezért a' közönség fülebe végítéletileg; 's mi- után soknak, ki jóllehet azelőtt alig tudta, hogy van hazája, 's azt még kevesebbé, miképp ahhoz őt bizonyos kötelességek is kötnék, felébredt lélekis- mérete 's megesett szíve azon, hogy magának, ha élne, vagy fiának, vagy legalább utódjának, ha volna, a' hid megnyitásátul kezdve szinte nyolczvan- hét évig egy egy krajczárt kellene fizetni a' budapesti hidon, ha t. i. véletlenül oda kerülne, vagy néha Bécs- bül vagy akárhonnán tán oda vergődnek, mi által természetesen rutul ki volna figurázva a' boldogtalan haza; miután mondom a' sok trombitázás 's házrul ház- ra kullogás 's megnevezés „becsületörlés“ által ugy szólnán elkábitva, végkép elhitte a' közönség nagy része, miképp báró Sina a' hid alatt valódi és kimeríthet- len kincsforrást fedezett vala fel a' haza nagy kárára: nincs rágalom, nincs piszok, melly a' köszönetet érdemlő és egykor bizonyosan aratandó vállalkozó ellen nem lett volna minden oldalrul görditve és hajítva; mi, meg kell vallani, felette szerencsés és mély kuttóbul buzgó ötlet és fogás volt „nemelly új vállalatra, melly- re honunknak olly sürgető szüksége van, különös kedvet és étvágyat ébreszteni a' világ „pénzeseiben“ ugy hogy elvégre még árcsökentési, lefelé kótyavetyézé- st concurrentia is támadt, mi által a' faj' csaknem elér- te czélját, mert majd hogy vissza nem utasították az országgyűléshez a' szakadatlan veszélyek közt remegő hid, hol a' faj'nak megnevezésű igazgatóhoz képest alkal- masint sőt felette hihetőleg ismét sarkaibul dül 's pedig örökre az egész. A' manoeuvre azonban itt sem használt; mert az országos küldöttség többsége minden extra és intra muros eljátszott fondorkodások daczára győ- zött, az ellenfél pedig gloriosae memoriae részint saját fényébe, részint báró Sina hatalomkörébe olvadt. 'S így a' faj' második sáncczából is kiugratott, kiveretett vajmi derekasan.

De azért nem csügged, 's via novi sz. Pál fordulása- kint — csakhogy Pál jóra, a' faj' ellenben még kajá- nabbra fordult — márul holnapra nagy compunctioval 's mintegy megbánva tettét, a' legédesb hypocrita-kép- pel egyszerre megint csak azt hirdeti: hogy bizony igaz- ságtalan volt a' vállalat, 's kivált a' fővállalkozó ellen; mert nemcsak nyereséget vagy éppen kincsforrást nem látó, t. i. a' faj', a' hidvállalatban többé — 's most már tisztán látásáért jót állhatna — sőt bizonyosan (!?) tudja, miszerint a' hid építése annyi veszéllyel 's ki-

vált annyi költséggel járna, mihez képest báró Sina és társai inkább oszlopot mint gáncsot és rágalmat érdem- lettek volna, a' haza oltárára olly nagy kockáztatás- sal sőt bizonyos veszteséggel kitett pénzáldozatukért. És ezt is elhitte a' közönség nagy része, mellyben olly józan ítélő-tehetséget szeret föltenni sok, vagy inkább: van érdekében; holott ezen nem igen mély manoeuvre- nek pusztá kézzel foghatása csak abban állott: a' vál- lalat hitelét megtörni, miszerint ne lennének a' rész- vények kelendők, és ekképp pénz hija miatt dülne tönk- re a' dolog. Azonban itt sem sült el a' szép szándéku tactica: mert a' részvények részint mégis elkelték; ré- szint pedig a' fővállalkozó nem olly könnyen kimeríthet- ő tehetségében lelék alapukat. 'S így diadalosan bizony harmadik sáncczából is ki lön csapva, ki lön verve e' felette alkalmatlan, faj'; 's nagyszerűleg megindult a' hidnak építése.

Kétségbeesési kinok közé sülyed erre az, miképp legőszintébb szándékánál, legállhatatosb szorgalmánál fogva sem vala képes megfontani azt. Halálos néma- ságban kelnek, alkonyodnak e' szerint napjai, csak itt ott hallatik néha szó, melly nyilván elárulja, milly epesz- tö tövisül lelkében, hogy végre, 's mi több 's annál kinosb: saját szeme előtt emelkednek Magyarország- ban is valami fel, mi lepergett sőtét századaink hosz- szu sora után, 's szakadatlan fecskéfészek-készítvé- nyink közt valahára már megérdemlené 's bátran visel- hetné homlokán „a' nemzeti nagyság bélyegét“; egy em- lék, melly ha egykoron, mint minden a' nap alatt, elpusztul is, a' volt nagyságnak, vagy legalább a' volt magasb felfogásnak vajmi jelesb 's nagyobbbszerű rom- jaival fog a' legkésőbb utód előtt is büszkélkedhetni; mint büszkélkedhetik nagy Corvinunk alkalmasint sár- téglábul épült, 's mégis a' tág világon — t. i. Magyar- ország határai közt — elhiresített fejdelmi palotája, minthogy egyetlen egy kissé diszesb kövére sem akad- hatni bárhol is; 's mint büszkélkedhetik sziklaoromra rideg sas-fészekként felcsigázott 's egyedül mindent nagyító-üvegen átnézni szerető képzeletünkben, nagy- szerű Visegrád.

Már e' nagy csapás által leverve ugyan, de azért a' faj' megtörve még nincs. Ha nem vagyunk is képe- sek — így suttognak maguk közt — ez esetben rommá dönteni a' vállalatot, akadályoztassuk, nehezsítsük azt legalább tehetségünk szerint, 's mindenek előtt fertöz- tessük mind azok hirnevét lehetőleg, kik a' vállalatot 's kivált annak kivitelével vannak szorosb érintkezés- ben; mert így, ha a' hidat nem ronthatjuk is meg töb- bé, legalább hátráltatni fogjuk hasonló új vállalatok egy könnyeni életbe léphetését; mert legyenek csak a' kitün-őbb kapacitások, mellyek nincsenek olly igen bőven elszórva e' földgömbön, meg a' nagy pénztehetségek, mellyek szinte nem olly mindennapi madarak, 's mel- lyeket a' nem olly igen okos nemzetek (!) mint a' mag- yar, minden módon magukhoz édesgetni, csábítgat- ni, varázsolni 's maguknál tartani semmit nem mulasz- tanak el, semmit kísérletlenül nem hagynak, legye- nek csak ezek már kezdetnél, már első alkalomnál egy- szernél többszer jól bepiszkolva, jól legyalázva: 's kétség kívül nagyobbbszerű privát vállalatokat tekintve megint hosszabb időre, tán századokra hátralesz lökve a' magyar; minthogy gyakorlatilag véve illy combina- tio, t. i. ügyességet és kész nagy tőkétet képviselő egy- gedek nélkül, semmi nagyobb vállalatot nem létesít- hetni, 's e' mellett mindenki, kivált külföldi, vagy ki- nek másutt jobb a' dolga — mi felette nagy fejtörés nélkül könnyen elérhető — nem igen érez magában különös vonzalmat, elismerés és köszö- net helyett meg nem szünő sárdobálások és bepisz- kolások közt a' magyar nemzet szolgáltatára módnélküli kedvvel és állhatatossággal költeni pénzét, idejét, tu- dományát. Dolgozzunk tehát „becsületörölő“, jó hirt 's nevet szecskázó“ vagy inkább — 's tudom miért — „el- hegedülő“ műveinkkel éjjel nappal; mert másképp — 's itt vigyázzunk — a' most szebb lelkületre fejlődő, csakhogy fájdalom, annyiakban félrevezetett magyar a' hid nagyszerűségétől elcsábítva, még végre könnyen

hajlamos is kaphatna a nagyobbszerűekhez (!) kivált ha ezen példából átlátni kezdené: „jól kombinált terv után egy kis összetartással aránylag milly könnyű szerrel lehetne legnagyobbakat létesíteni, 's' a nélkül hogy az által a nemzetnek tehetsége de csak legtávolabbról is kockáztatnák, mint az a hid dolgában éppen nincs kockáztatva; mert ha fel nem épül, vagy megbomlik az, pénzileg mitsem vesz a haza, de egyedül azokat éri az egész kár, kik — 's' e sark körül forog a' dolog — nem parancsbul, nem kényszerítve hanem önként állottak a vállalathoz vagy vettenek abban részt; ha pedig felépül 's' egy hamar el nem dül — mi, fájdalom, t. i. a' fajra nézve felette győtrő fájdalom, az elsőt tekintve igen hihető sőt bizonyos, a' másodikat tekintve ellenben éppen nem hihető sőt egy cseppet sem kell attul tartani — akkor az egész teher, melly a' nemzetet éri, csak abból áll, hogy annak minden tagja, mint nemkülönben minden más, ki Budapestre kerül, éppen úgy fogja krajczárát vagy forintját fizetni, ha a' hidat használni kívánja, valamint a' színházban, boltban, vendéglőben, szóval: mindenütt többet kevesebbet hasonlóan azon lépcsőzet szerint fizet most és fog fizetni örökleg mindenki, mihez képest t. i. karzatot vagy páholyt használni, egy garas áru czérnát vagy száz forintos bundát vásárlani, váli bort vagy francz pezsgőt fogyasztani méltóztatik és fog méltóztatni.

Milly iszonyatos dolog, milly szörnyű veszély kerekedhetnék ebből, ha ezt elvégre észrevenni és átlátni kezdené a' most szebb lelkületre feledező magyar, és a' nagyobbszerűekhez egy kis kedvet, egy kis hajlamos is kapna; mert akkor a' kitünőbb kapacitásokat és nagyobb pénztehetségeket jobban megbecsülve 's' hazájába édesgetve — o kimondhatlan szerencsétlenség! Magyarországból Britannia utmutatása szerint valóban még valami nagyobbszerű is lehetne, hol, mint tudva van, a' legtöbb, a' legnagyobb szerű nem a' nemzet vagy éppen a' kormány, de privát társaságok által vitelik végbe. Ez már pedig felette aggasztó volna, ha t. i. Magyarországból is így fordulna a' dolog, hol a' kormány ezer akadály közt legjobb akarattal sem tehet sokat; a' nemzetet (!) ellenben számnélküli — az ökörszemtől kezdve a' struczmadárig — divergáló tekintélyei közt egy egy nagyobb czélra egyesíteni, most még legalább aligha még egy Cherubnak is sikerülne, feltéve, ha tüzes pallosát a' játékból kihagyná; azért volna ez pedig oly igen aggasztó, mert a' kormányzásnak felette sok nehézségei, és vérünknek mostani politikai speculativ hajlama és ide oda vonzó viszketege közt addig is, míg ezek őszinte és szilárd kézfogásra melegülnek, körülményekhez illő jól kombinált 's' jól vezérelt vállalatok valódi csudákat vihetnének végbe, miknek ha nem is legnagyobbika, tán még is leghasznosbja az volna, mellyhez képest a' legelsőtül a' legutolsóig, lassanként át kezdené látni a' nagyobb és minden esetre az értelmes rész, hogy jóllehet egyedül fölemelkedett gondolkozásu kormány és hazáját bálványozó közönség alkotja a' nemzeti nagyság azon fénykörét, melly nélkül ez életnek semmi költészete nincs, azért emberileg és gyakorlatilag szólva, nemzeti nagyságnak valódi és tartós alapját még sem veti semmi is meg oly biztosan 's' oly szilárdul, mint a' közérdekkel harmoniában levő egyedi és társasági érdekek. „Örölkünk tehát — így a' faj — a' vállalkozók becsületét, aprítsuk jó hirnevét tehetségünk szerint; mert így ha a' hid építését nem gátolhatjuk is többé, legalább jövő, hasonlólag nagy szerű vállalatokra nézve — a' most mondottak szerint — éppen ott sebezük meg halálosan a' hazát, honnét addig is, míg kormány és nemzet hathatós közmunkásságra szövetekeznek, 's' — itt vigyázzunk — olyasokat vihet végbe, miket egy résznek se legyen oka később megbánnia, gyakorlatilag véve és ámitás nélkül egyedül veheti eredetét valami nagyobbszerű 's' sikerres. Dolgozzunk tehát lankadásra nem térő buzgalommal. Rágalmazzunk, pletykázzunk erünk szerint mindenkor és mindenütt, és elvégre csak még is megjutalmazandja jó szándékunkat a' romnak istene, ne csüggedjünk; mert ha csak egy kissé viszzük is ügyesen szerepeinket, 's' nem mulasztjuk el a' közönség nagyobb részének elűtöletét kellőleg méltánylani, sőt azokat cum granosalis néha néha még hízkelkedőleg emlitgetni is, és ezenfelül a' romai panem et circenses-ként mindig jól tartjuk azt szívbéli, megindulásra és könyhullatásra számított táplálékkal: 's' lehetetlen, hogy azt legalább egy jó darabig még, mint gőzösök teszik, vontatóban ne tartsuk, és oda, hova nekünk tetszik, ne vontassuk, 's' annál hihetőbben, mert a' rágalom olyan mint a' rüh; legyen csak egy azzal ellátva, 's' legszorgalmatosban terjesztik azt a' közönségnek mind azon aljasságképi-

selőji, mellyeknek Budapest sincs, szerencse neked armány! hijával 's' mellyek, mint például az épülő hidnál, még most sem bírják látni a' nagyobbszerűt, a' világnak maga nemében legkitünőbb művét, 's' mi ekkép a' nemzetnek nemesak hasznát de még dízét is emelné; de e' helyett bosszankodnak pusztá említésén is és haragosan fordulnak attul el, sőt elpusztultán mindenek fölött még örvendnének is; mert hiszen a' szegényeknek nagyszerűekre nincs pillanatuk, de bankák és dongók gyanánt mindenütt csak dög és undok után vágyik szemük, 's' kéjjel csak illyeseken csügg.

'S' így lön, hogy a' faj, miután minden sánczaibul rutul kilöketék, végre azon gondolatra jött: a' rágalomnak aránykélatilag valami egészen új szemétdombja mögé vonulnia, honnét a' lánchíd építésére helyben felügylő másod-mérnök Clark Ádám becsületessége ellen puskázhassa sár és piszok-golyóit; miszerint azt hozá különös effectussal a' nagy publicum közé, hogy az érintett mérnök, a' hid sikerülhetésén kétségbeesve — mert a' zárgatok télen át vízzel megtelvék — hatszáz ezer pengő forinttal bizony odébb állott. 'S' gondolhatná-e az ember, iker fővárosunk nem egy salon-, salonocska, csapszöke- bor- és sörházában egy jó darabig szinte ezen alváló pletyka is a' conversatioi vezéreszmék közé volt sorolva! Ámde ezen sánczából is rövid napi éldelet (!?) után ki lön vette, a' magát epeztő 's' honunk előmenetelét vajmi erősen gátló, féregfaj; mert Clark Ádám ur, a' hidhoz szolgáló külön kőbányák megtekintése után, éppen nem mint szökevény, hanem minden kétségen kívül mint sokkal becsületeseb ember mind azoknál, 's' kivált ezeknek egy fősfáruknál, kik efféle megtiszteltetéssel, quia dat pira dat poma 'sat. felvizasztalni remélték őt, lehető legjobb egészségben köztünk megint megjelent; a' zárgatok pedig, mellyek gőzerőművek által eddigelé ismét kiszivattyuztatvák, azért levének telve 's' nem télen át de huszonegy óra alatt, vízzel telisdedteli, mert mikor a' kőművesmunka a' tél beállásával vagy inkább hihető beállása miatt félbenzakított, felhuzatta Clark ur a' zárgatok két oldalában létező 's' oda felette ügyesen alkalmazott zsilipeket, mellyeken aztán, mert ezeknek átmérőjük körülbelül három láb, ex principiis hydrotechnicis, hydraulicis, naturalibusque beléjük kellett folyonia a' Dúnának mindaddig, míg magamagátul aránysulyba nem helyezé magát a' zárgatokon benti víz a' zárgatokon kintivel; e' zsilipek továbbá azért alkalmazvák a' zárgatokra, mikép a' víznek nyomását extra és intra muros vagy inkább: ligna, egyenlővé lehessen tetszés szerint tenni, és ekkép a' zárgatok minden más fölösleges és kontár nyomásokul mentekké tétessenek; a' kőműves munka elvégre azért szüntettet meg az 1 és 2 számú zárgatokban*), mert a' 3 és 4. számú zárgatokban, minthogy ezek még nem egészen készek, a' kőművesmunkát még nem lehet megkezdeni, és ekkép az egész munkának rendes folytatása végett szükségesnek találtatt, hogy az 1 és 2 számú zárgat a' 3 és 4 számú egy kissé bevárja; a' 3 és 4 számú zárgatok pro corone pedig azért nem lettek bevégezve, mert azokat ex principiis politicis, magazinalibus, stagnantibusque nem lehetett előbb megkezdeni.

'S' im, míg a' faj ismét valami mást gondol ki, sőt már ki is gondolt — hogy t. i. Szerbiába annyi pénz szivárgott, mikép majd nem lesz elég a' pesti hidra — legközelebbi jó szándéku pletykájának illusztrációja ez! Szeretném tudni, ha ezen manoeuvreknék egyik legfőbb sáfárja, ki a' hidnak megrontását — nem tudom: ingyen vagy fizetésért — e — de kezdete óta maig minden alkalommal megkísérté, és úgy látszik a' fajnak ügyviselője: bizonyos egyiptusi antiquitás, emberalak de kopó kép, ezen sorokat olvasván éppen beretválnokzik 's' e' szerint lükörbe néz, mit más alkalommal tudom elmulaszt — mert lehetetlen, hogy tekintetén örvendjen — valljon nem lesz-e kénytelen illy monologra fakadni, ha t. i. maga van, mert nem lesz oly bolond mint haris **) magát elárulni: „Te, ki hazaszeretetet,

*) Valamint négy köoszlop t. i. két alacsonyabb parti [azaz hidfő] 's' két magasb folyami (t. i. lánctartó torony) tartandja a' lánchidat, ugy négy a' zárgat is, mellyekben az oszlopokat felépítik; 's' az építés folytatásánál mind az oszlopok mind a' zárgatok, rövidség okáért, a' pesti parton kezdve sorban 1, 2, 3, és 4 számokkal jégyezvék.

**) A' haris madár, németül: Wachtelkönig, ugy bír futni a' legsűrűbb fűben, hogy alig van vizsgál, melly azt könnyen kizavarhatná és ekkép puskára kerithetné. Egyszerre csak eltűnik, 's' örökre el volna vesztve — azaz magát tekintve, megmentve — ha recsegő szavával nem jelenené: „itt vagyok,“ mikor aztán „megint és megint

liberalis eszméket, érdemes honfiak méltánylását 's' a' közjót vajmierősen szíveden hordozni affectárod, ugyan — legyünk méltányosak — nem vagy-e te megvetésre legméltóbb hypocrita; nem vagy-e te a' világ legalábbaló teremvénye? — — — 'S' ha akkor legalább a' tükröt, melly képét visszasugározza, izzé porrá nem törí, bizony kár; mert ugyigen félek, javulása örökre el van hibázva már.

És még is illyféle, minden szebbet, nagyobbat, elvégre megöröl 's' mindent magukhoz sárba levonó férgek, kik erősebben állják útját a' közjónak mint bármí más, annyiszor a' hányszor rászedik, kivált fejletlen polgári viszonyok közt mint nálunk, a' közönség nagyobb részét; mert ha ez tapasztalja is, hogy megcsalták, legott kész megint, bármíly otromba pletykának hitelt adni 's' nyakába venni a' hazugság jármát.

Mi pedig a' hidat illeti, mennyire emberileg előre láthatni, minden ellenségeskedés daczár a fel fog épülni az; 's' ha a' magyart hasonló nagyobbszerű vállalatokra nem is buzdítandja, reméllem, hiszem, legalább hidul fog szolgálni, jobb honi közlekedésekre, „mi végett — 's' ez már azt hiszem többé nem titok — álltam meg lön pendítve; mert ha erre nem szolgál, 's' a' hid, a' világnak egy remeke, honunk szívét csak diszteleníteni fogná, igen, csak diszteleníteni; mert a' hazai utak saraitul, ha ebben megmarad a' status quo, néha alig lehetne ahhoz csak jutni is, és a' külföldinek teljes joga volna mondani: „Magyarországban mély utakat ugyan, de annál felszínesb embereket találtam:“ akkor felejttem a' tárgy körülí tizenkét évig tartott tikkasztó fáradozásimat, felejttem szinte annyi évig tartott félelem és remény közli tantalusi kinaimat; 's' noha pénzileg is felette nagy érdekmében van annak minél szilárdabb bevégezze, azért még is — ha hidul nem szolgál, nemzethoz illő közlekedésekre — én mondok naponta el legalább egy lehelő legbuzgóbb „Mi atyánkot“ hogy düljön az egész ismét tönkre, halomra; mert nem tudnám eltűrni, nem tudnám elviselni azon szégyent, a' húságnak azon bélyegét, mihez képest a' világ bámultára fel tudott emelni egy remek emléket a' magyar ugyan, vagy inkább: illyesre elcsábítatlan engedé magát; „nemzeti élethez illő sőt elmulhatlanul megkivántató közlekedésekre“ azonban nem hagyá magát rábeszélni, és ekkép remek hídja mellett beduinként, ki hasonlólag magasztos emlékek és vadság között pang, sárban, porban ül. Ezt, a' nagyságot t. i. az aljasság közepette, nem tudnám elviselni. — Mind errül azonban más alkalommal többet, tán sokat is. Gr. Széchenyi István.

Zólyomi közgyűlés. Besztercebányán febr. 7-ől 13-ig diésőséges 's' követésre vajmi méltó gyűlés tartatott, melly az országgyűlési utasításokkal foglalkozott választmány munkálatának fölvetelére eleve vála hirdetve. A' házi adó elvállaltatása oly szerencsésen ment át, mint még az országban sehol másutt, egy szívvel lélekkel vállalá el a' nagy számban összegyűlt nemesség, melly ámbár különben a' vitatkozás alatti tárgyakra nézve sokszor szerte szokott huzni, most egyhangulag kimondá, hogy a' megye házi szükségereire fizetni kész. És így érzett, így nyilatkozott a' jelen volt kath. papság is, 's' ezáltal magát sok megyei rendtársaitól diésőségesen megkülönbözteté. Zólyom RR. azonban most csak 1/3 részét vállalá el a' házi adónak. A' kereskedés előmozdítása végett ugyan is a' harmineczad megszüntetését ohajtván a' RR. ezt megváltani 's' egyszerűságra a' nemzeti bank alapjaul szükséges összevhez aránylag járulni készék, mi 10 év alatt levén a' nemesség által fizetendő, addig a' házi adónak a' nemesek csak 1/3-át fizetendnek. A' bank alapjaul szabad ajánlaskép 20 millió frt határozatott. — A' választmányi munkálat nyomán kívánják Zólyom Rei mindenek előtt a' törvényhozás elrendeztetését a' szólásszabadság 's' nyilvánosság behozatával, mihez képest az országgyűlési követek k. hivatal-elfogadástól eskü által tiltatnának el. Országos sérelmeket különösen a' vegyes házasságit, átmeneti és sajtószabadságit orvosoltatni ohajtvák, jövőre pedig sajtótörvényt alkotatni 's' vallás egyenlőséget és szabad átmenetet eszközölni kívánnak. — A' ezéhek egyedáruszága megszüntetendő 's' bármí mesterséget akárki szabadon üzhessen 's' minden czikket, puskaport sem véve ki, készíthessen; a' ezéhek pénzei azonban nem fordítatandak az ipar előmozdítására 's' Pesten felállítandó polytechnicumra, miként azt a' választmány javasla, mert a' tulajdon a' status nem sértheti meg. A' harmineczad megszüntetettvén a' szomszéd 's' más nemzetekkel minden kereskedési szerződés országgyűlésileg köttessék. Az iparoló ösiség e' gyűlésen csupán egy szó ellenzéssel eltöröltetett, a' birhatóság nem nemesekre is kiterjesztetett, a' zálog pedig, ha ez a' kikötött idő alatt vissza nem váltatik, a' zálogtartó tulajdonává lesz. Az utasítás 3 napig tárgyalatott, miután magánytárgyak vétettek föl, mel lyek a-

szünetlen rajta! elvégre természet szerint indiscret felszólalásának saját áldozata lesz.

zonban közérdekkel nem bírnak. Az még megemlítendő, hogy azon múlt évi végzés, miszerint minden folyamodáson a folyamodó neve tétessék ki, most eltorlított. A' marhabús ára 11 krról 12re emeltetett. Jövő közgyűlés határnapja április 24ke, a' törvényszéke május 1.

Szepesmegyei közgyűlés. F. évi január 24kén kezdődött Szepes vármegyei közgyűlésen köv. közérdekű tárgyak fordultak elő: 1) Miután elnök első alispán ur a' főlvéteendő fontosabb tárgyak jegyzékét szokás szerint bemutatta, a' KK. és Rdek mindenek előtt az országgyűlési utasítás kidolgozására megbízott választmány jelentését kívánták tárgyalatás alá vétetni. Mi megtörténvén, a) Mindjárt az első kérdésre nézve: vajjon a' jövő országgyűlésre választandó követeket az utasítás szoros megtartására meg kell-e esketni, vagy sem? hosszú és érdekes vita támadott, mely mind két részről sokféle ok előhozásával több óráig oly rendkívüli szilárdsággal folytattatott, hogy a' dolog utóljára szavazásra került. Ennek eredménye volt, hogy az eskü mellett 59, ellene pedig 75 szavazat volt 's így az eskü mellett buzgózkodó párt csak 16 szótöbbséggel bukott meg. Más nap megújult a' tusa más alakban, némelyek által indítványba hozatván, hogy ha már a' jövő országgyűlésre választandó követeket megesketni nem kell, mivel, mint tegnap, sokan mondták, a' törvényt nem anticipálhatni, adassék mindazáltal a' követeknek utasításul, hogy az országgyűlésen oly törvényt igyekezzenek kieszközölni, miszerint jövődöre minden országgyűlési követ esketessék meg. A' végzés oda ment ki, hogy ezen kérdés az országgyűlések elrendeztetéséig (Coordinatio Comitiorum) halasztassék, mikor aztán Szepes vármegye is nyilatkozni fog iránta. b) A' választmány javaslata, miszerint minden országgyűlési követ, ki országgyűlés ideje alatt a' kormány kinevezésétől függő hivatalt vállal fel, magát (Anglia példájára) új választás alá vetni tartoznék, köz akaratlan elmellőztetett; valamint: c) Azon más választmányi javaslat is, hogy az országgyűlés alatt e' megyében állandó választmány képeztesék, mely sürgetőbb esetekben a' közgyűlést be nem várván, a' követeket utasítással láthassa el; ez t. i. a' megyék szerkezetével össze nem férhetőnek találtatott, hatalmokban állván a' követeknek, hogy ha némely kérdések iránt meghatározott utasítással ellátva nem volnának, 's az olyanokruli tanácskozást pótló utasítás elérkezéseig fellügszteni nem lehetne, az anya-utasítás szelleme szerint ön belátásukat követve szavazhassanak. d) Ha megyei tisztviselő követnek választatik, hivatalbeli fizetése szűnjék meg 's a' megye rendelkezése alá essék. e) Zólyom indítványa, hogy az országgyűlés alatt megürült hivatalok, mindjárt, és az országgyűlés végét be sem várva, töltesse be, nem pártoltaték. Ellenben: f) Torontalét, hogy a' nádori és koronaöri hivatalra választás csak akkor történhessék meg, miután a' kijelölés a' megyékkel közöltetett; úgy szinte: g) Sárosét a' mérlegek és mértékek egyenlősége iránt, Szepesmegye is pártolandja. h) Pest vármegyének azon javaslata helyett, hogy a' törvényczikkelyek országos ellenőrség alatt nyomaszanak ki 's mindjárt a' követek által vitessenek haza, e' megye inkább abban lát hijányt, hogy az ugy nevezett concertatio articulorum sokszor igen sietve történik, kívánna tehát minden felírás mellett a' törvényczikkely is felterjesztetni 's a' kegy. királyi leiratban a' stylaris észrevételeket is közöltetni oly móddal, hogy a' főnemlített concertatio articulorum fölösleggé váljék. i) Pest megye javaslatát, hogy a' több évig tartott országgyűléseken alkotandó törvények csupán az utolsó évről czimeztessenek, e' megye nem látja ugyan oly fontosnak, hogy különös czikkely érdemlene, de még is pártolandja; valamint: k) Amasáikat is, hogy a' törvényczikkely mellékletei, milyen volt p. o. az ujoncz-állításról szóló utasítás, azon módon, mint maguk a' törvények szerkeztessenek 's hitelesíttessenek meg. l) A' könyvvizsgálata nézve nem kíván ugyan e' megye azon általánys kérdésbe bocsátkozni: vajjon a' megelőző könyvvizsgálat szükséges és jogszerű-e vagy sem? de még is az 1553: 24; 1599: 45; 1791: 15. és 26. t. cz. nyomán sérelmet lát abban, hogy a' középponti könyvvizsgáló intézet, bár jó czélból, az ország befolyása nélkül állítottatott fel és a' censorok utasítását is nem törvény, hanem csak a' kormány adja ki; kíván tehát ezekről is törvény által rendelkezni. m) A' pesti színház iránt kiküldött országos választmány teygen jelentést, és Festetics Leo gr. javaslata szerint színház és hangszok képzetésére Conservatorium alapítassék. n) A' világos örökösök eseteiben a' választmány ítélte a' megye törvényszékére birtokon belül,

de ne tovább vitethessék fel, a' rendes törvény utja azon kívül is felmaradván. Egyébiránt az 1836: 14. t. cz. 11 §-za homályos levén, világosan mondassék ki, hogy a' sommás eljárásnak csupán akkor, ha azok már az örökség keletkezése után (post enatam successionem) p. o. egy osztatlan atyafi törvény-elleni tette által jutottak volna birtokba. o) A' szathmári ismértetes pontok szőnyegre kerülvén, egy táblaliró azt indítványozta, hogy azok tárgyalatása végett, minthogy a' sarkalatos nemesi szabadságokat illetik, sub poena articulari közgyűlés hirdettesék. De nem nyert pártolatást azon okból, mert a' mostani gyűlést hirdető körlevélben is világosan ki volt téve, hogy az országgyűlési utasítás fel fog vétetni, és így a' ki nem jött, a' jelenlevők határozatában megnyugodni köteles. Ennek fonálán: p) Az ősiség híres kérdésére került a' sor, mely egy egész ülést foglalt el. A' határozat fővonalmi ezek: Az örökösödésről szóló eddigi törvények fentartatnak. Élők közt szabad ősi jószágot is örök áron eladni, de az örökösök kívánhatják, hogy annak ára, vagy más ingatlan jószág szerzésére fordíttassék, vagy mint tőke biztosíttassék. A' kir. fiscus kártalanításáról ez uttai semmi sem mondatik, hanem a' fiscus nyilatkozása elváratik. A' majoratusok és más hitbizományok eltorlítottak, de csak a' mostani majoratusok, vagy azoknak már életben levő első szülőiteik halála után. Örökös helyettesítésnek (substitutio haeredis) csak egy nemzedékig lehet helye. Pénzbeli hitbizományt alapítani szabad, de nem úgy hogy annak kamatja igen hosszú időig kapcsoltassék a' tőkéhez. Nemesi fekvő jószágot nemtelen hazafi is szerezhet, de csak úgy ha a' közgyűlésen tett előintés után föléstendő alatt nemes vevő magát nem jelentené. A' zálog elévül, ha 6 év alatt a' lekötött esztendők lefolyása, vagy a' már e' törvény kihirdetése előtt lejárt zálogokra nézve, a' törvény kihirdetése után kiváltási per nem indíttatik. Ezentul minden zálog egy különös könyvbe jegyeztesék, hogy mindenki tudhassa, miké az a' birtokosnál csak zálogban van. Mind ezekre mindazáltal a' követek ne álljanak, mielőtt a' pénzbeliviszonyokrul (Correlationes privatorum) vagy legalább az első 1799. előtti időszakról törvény hozatnék. q) Minden megyében tartassék egy telegkönyv, melybe minden birtokváltozás és a' birtokon fekvő minden teher bejegyeztesék. r) A' földesurat nem kényszeríthetni, hogy az urbéri örök megváltás iránt ön akaratja ellen bármely maximum mellett megegyezzzék, de hogy az örök megváltások e' pénzsűk országban könnyebbíttessenek, megújittatik e' megyének már mult országgyűlés alatt adott utasítása, mely szerint szabad legyen nemesek pénzzel, hanem urbéri földek egy részének átengedése által is az urbéri terhek megváltani, mely rész azonban a' telek 1/3-át ne haladhassa felül. s) Nemtelen hazafiak is bírthassanak nemesi fekvő jószágot, de külföldiek csak akkor, ha már tíz évig az országban laktak, és magyarul tudnak; kivételvén ezen szabály alól oly kisebb jószágrészek, melyek gyárak felállítására szükségesek, az ilyeneket külföldiek is vehessék meg, csupán azon korlátozással, hogy a' gyárat bizonyos idő alatt felállítani tartoznak, és a' földet a' gyár megszüntével tőlük visszaváltani lehessen. t) A' nemtelenek hivatalviselésrei képességük (kivéven azon hivatalokat, melyeket eddig is viselhetek) mint most még időelőtti, nem pártoltatik. [Vége köv.]

A' cs. kir. szab. révkomáromi biztosító társaság 1843ik év febr. 7diki közgyűlése elibe az igazgatóság által adott számadásból kiderült, hogy 835 részvényei alaptőkéje 500 vftjával: 417500 vft, segéd-tőkéje 50 vftjával, 41750 vft., tartaléktőkéje 25 vftjával, 20875 vft., 3,008,103 vft 13 krnyi értéket biztosító díjakból jövedelme, 21,469 vft. 5 1/2 krt; kamatbeli bevétele 4,917 vft. 15 1/2 krt; és így összes bevétele 506,511 vft 11 krt tevén; ezen öszvesség a' pénztárban részint készpénzül, részint kötelezvények, gőzhajói részvények és a' társaság házában fekvő érték által kimutatottat. A' felebbi jövedelmekből, az alaptőkék száztól 5tős kamatai kifizetésére 's mindennemű költségre 5355 vft 1 1/2 kr.; továbbá Falk Lajos ur biztosított hajójának maj. 9kén történt súlydétéből eredt 's kifizetett kárpótlási summa, 16610 vft. 7 krral leszámíttatván, a' fenmaradt 4421 vft 12 1/2 krra terjedő tiszta jövedelemből, egy egy részvényre 5 vft 17 kr. jutott osztályképen; mi a' tavalyi 25 ftot tevő tartaléktőkéhez, annak 30 vft. 17 krra leendő szaporításul csatolatni rendeltetett: a' részvényesek száma pedig nagyobb biztosíték tekintetéből ezerre emeltetni határozottat. Az igazgató biztosság eddigi 3 tagjai ösz-

szes szavazat által ujjalag megválasztatván. Közlí az igazgatóság.

Szerbia és Moldva.

(Uj mozgalmak Belgrádban. Nemzeti gyűlés Jászvásárban.) Belgrádban ismét sok embert fogtak be, 's új lázadásnak vannak nyomában, mely Mihályt akarata visszahelyezni. Hire jár, hogy a' török tatárok Sophia, Rustcsuk és Serajevóba oly parancsokat vittek a' pasáknak, miszerint a' szerb határszélékre, hol egy sereg huzódik össze, katonaságot szállíttassanak. Ugy látszik, Mihály pártja nem hasztalan működék Konstantinápolyban. — Jászvásárban febr. 6kán nemzeti gyűlést nyitott meg Romano püspök elnöklete alatt, kit Szturcza metropolitának ohajt. A' gyűlés mindenek előtt 6 tagu választmányt rendelt a' követek megbízóleveleinek vizsgálatára. A' bojárok nem a' legjobb indultal viseltetnek Szturcza iránt, mivel ez a' galaczi kikötőt egészen szabaddá szeretné tenni; a' földbirtokosok ellenben féltvén érdekeiket, a' külföldi terményeket teljesen ki akarnák zárni. Ljubicza hgné febr. 14én Zimonybul Temesvárra utazott.

Portugalia.

(Lázadás Portóban.) A' charta visszaállítatása miatti nagy lázadás után egy év 's 4 nap mulva Portóban ismét erőszakkal tört ki a' népelégületlenség. A' lovas katonaság sikra állott, de a' néptől gunyakacsal 's kövekkel fogadtatván, visszavonult, a' gyöngé hatóságok szinte engedtek 's a' nép minden tekintetben diadalmaszkodék. Jan. 31kén ugyanis Portóban falakra ragasztatván az új szigorubb tizedtörvény iránti hirdetések, az alsóbb rendű nép azonnal tömegben kelt ki a' törvénytelen adó ellen, 's a' falragaszokat letépvén, szerte dühöngött az utcákban 's don Pedro piaczn ezekre gyűlt össze. A' polgári kormányzó nem tudván mit csinálni, egy felszólításban a' népnek hízelve, megígérte, hogy az adórovatokat az illető junta'khoz csökkentés végett fel fogja terjesztetni, 's kinyilatkoztatá, hogy a' nép sérelmeit már a' kormányhoz fölterjesztette, sőt parancsához képest az adójunták is azt hirdettették, hogy ők a' rovatokat már vizsgálják. Lissabonból a' zavargás hallatára nyomban Portóba sietett Silva Cabral és Santa Maria gr. hadiparancsnok oly utasítással, hogy a' lázadás elnyomatására mindent kövessenek el. Febr. 2kán ujra tömegbe gyűlt a' nép, de a' katonaság által szétzaklattatott; az óta zavar nem történt ugyan, hanem a' lakosok makaesul szándékoznak ellenállani az utált adó behajtatásának. Ezen népfölingerléshez sokkal járult az Angliával kötendő borkereskedési szerződés halasztása 's Tojal báró finczminister ujtásai is. —

Anglia.

[Parlamentí ülések. Hálanyilatkozat a' khinai hadseregnek. Az országos inség vázlatá.] London, febr. 15ikén: „A' felsőházban febr. 13ikán Campbell és Brougham indítványára választmány nevezteték ki, új törvényjavaslat tervezésére, mely, a' sajtó szabadság sérelme nélkül, eszközökkel foglalna magában egyes polgárok magány-jelleme biztosítására az alaptalan rágalmak ellen. Az alsóházban Goulburn indítványára Beaumont és Smith bankjegyhamisítása által szenvedett magányosok kármentesítése határozottat az országos pénztárból, mely e' szerint mintegy 300 ezer font sterlinggel fog terhelletni. A' khinai hadseregnek mind a' két házban hálanyilatkozatot szavaztak. — Howik l. az országos inség megvizsgálatását indítványozá, 's igen megehető és szomorú színekkel füsté a' szegénység fenyegető helyzetét. Előadásából kitínt, miké e' nyomort leginkább csak a' gyárak kifejlésének kell tulajdonítani. Minden évben folyvást több ezer embert fosztanak meg kenyertől a' gyárak, 's e' mellett még magok a' gyártulajdonosok sem boldogulhatnak, mert alig áll föl a' költséges gyár, 's alig kezd némi sikerrel működni, és ime más pénzes ember hasonlót állít föl, melynek alkatrészei még sokkal tökéletesebbek, mit az előbbi már nem bír utánozni, 's ez által ismét leginkább a' szegény emberek szenvednek, mert a' buko félben levő gyártulajdonos a' munkabért csökkentti, hogy áruinak olcsóbbságával versenyezhesen még darab időig ha már jószáguk által nem vihat ki magának elsőseget. 'S e' folytonos egymás elleni törekvés következményei sír szélire állítják a' szegénységet, mely végre legkésőbbesettebb segély-eszközökhöz kényszerülend folyamodni. E' mellett oly sok pénz van a' gazdagoknál fölhalmozva, hogy 2 pctnyi kamatért milliókat kaphatni Londonban, de nem találkozik biztos ember, ki azt fölvénné, mert mindenki előre tudja, hogy nem fogná

azt hasznosan gyümölcsöztetheti. Igy a kincs folyvást halmoztatik egyes helyeken, mig az összes néplömeg napról napra inségesb állapotba merül.

Spanyolország.

[Espanero nyilatkozványa a spanyol nemzethez. Don Francisco infans szomorü helyzete.] Február 6kán nyilatkozványt intézett a spanyol nemzethez Espanero, mellyben kiemelni törekszik a mostani választások fontosságát Spanyolország egész jövendöjére nézve, 's egyszersmind nyilvánítja, miszerint mindazon rágal-mak daczára, mikkel öt naponkint halmozzák, nem szü-nendik erös karokkal intézni a kormányügyeket, mik-nek kezelésire most még gyöngö a királyné. E' nyilat-kozás igen élénk benyomást tön Madridban, főkép, mi-vel Espanero egyenesen arra buzdítja a nemzetet, hogy minden párttekinet nélkül válassza képviselőit azon férfiak közül, kik az alkotvány határai közt állnak, mert mindezek valamely tekintetben bizonyosan hasz-nára lehetnek a hazának. Egyébiránt az egész nyilat-kozány igen nyugott hangon van szerkesztve, 's min-denkép kiengesztelni törekszik a fölingerült kedélye-keket. — Don Francisco infans m. é. augusztus óta e-gyetlen fillért sem kapott az országos pénztárból, 's ez által olly szomorü helyzetbe jött, hogy hintait 's lovait eladni kényszerült, mert különben legsürgetösb napi költségeit sem födözhetne volna. — A' pénzügyi osztály parancsot kapott a' papság díjainak rendes ki-szolgáltatására, mert általános a' panas, hogy a' jó-szágitól megfosztatott papság nagyobb része már fél év óta nem kapott fizetést. — A' perpignani spanyol consul szigorü parancsot kapott a' kormánytul, mind

azon menekvök visszautasítására, kik franciaia földről ismét vissza kívánnak Spanyolországba térni. —

Franciaország.

(A' titkos költségek a' követkamrában.) Duchatel belminister 1 millió frankot követelvén titkos költsége-ke a' követkamrától, örömmel jelenté, miszerint mult évben ez összeggel beérte a' kormány, 's reményli, hogy jelenleg is elég fog az lenni. Az ellenzék hatal-masul készül ez ügyben a' ministerség ellen, 's Guizot nyiltan kimondá meghittebb baráti előtt, hogy mulhat-lanul kilépend a' ministerségből, ha a' kamrák az ösz-szeget megcsontkítják. Lamennais perzsa regéket adott sajtó alá, mikben a' mostani rendszert ostorozza. — A' király legjobb egészségnék örvend, 's mindennap szorgalmasan látogatja meg az építvényeket. —

(A' franciaia ügyviselő és tériitök Kantonban. A' vámszövetségi alkudozások még sem haladnak előre.) Az angolok djadala után rögtön ügyviselőt küldé Khinába a' franciaia kormány, kit azonban kitünö megve-téssel fogadott a' mennieji birodalom fia, min a' világ legműveltebb országa nem bir eléggé csudálkozni. Ez alatt az egyházi párt sokkal sikeresb uton sieté magának befolyást biztosítani Khinában, 's már eddig is annyira ment, hogy jövendöben bizonyosan szabadabb mozgás fog a' tériítésnek Khinában nyitattni. Rómából legköze-lebb már 40 tériitö, 's köztük néhány jezuita induland a' khinaiak oktatására. Egyedül az kívánatos, hogy a' jezuiták valamiképp ösze ne ütökzenek majd a' protestans tériitökkel, kik szinte esapatonkint sietnek Khin-felé. — Általányosan hívék, hogy Franciaország

alkudozásai a' német vámszövetséggel kedvezö ered-vényt szülnének, most azonban rögtön új nehézségek támadtak, mellyek miatt e' remények tetemesül csök-kennek. Igy például Franciaország csökkeneteni kíván-ja boraira nézve a' vámot, és kárpótlásul semmi viszo-nyos kedvezményt nem ajánl. —

Törökország.

(Libanon bonyolult ügye. A' porta a' raják eltu-lajdonítása ellen nyilatkozik. Az ausztriai gözhajózás ügye.) A' maronitákat a' porta különféle török igazga-tás alá rendelte: Dzsbil kerületet tripolisi pasaság-gal egyesítvén, török kormányzó alá vetette 's illy szét-darabolás által a' maronita nemzetiséget elnyomással 's az egész hegységet rabsággal fenyegeti. A' nagy ha-talmak követeli ez ellen ünnepeles tiltakozást nyujtá-nak a' portához. — Valamennyi európai küldöttséghez küldött jegyzékben a' porta fájdmát fejezi ki, azon visszaélés fölött, miszerint benszüitött keresztény alatt-veleket bármü ura európai ügyviselősegektől szokván uti-leveleket venni, visszatértük után idegenekként azok ótalma alá helyezik magokat 's aztán török hatóságoknak nem engedelmesskednek. Melly visszaélés megszüntetése végett azt rendelé a' porta, hogy ezöntul minden a-lattvalója annak fog tekintetni, mig csak valamely tö-rök hatóságtól a' statusból el nem bocsátatik. — Az ausztriai gözhajózásügyét ideiglen. ugy intézték el hogy az utasok ausztriai 's török hajók közt osztassanak el, azonban az elosztás sem történetelt meg vizsgálkodás nélkül, miért nagyon várják az ügynek Bécsben el-döntetését. —

É R T E S I T Ö.

Gözősek indulása

Bécsből Pozsonyba 's Pestre minden másodnap folyó mart. elejétül kezd. indul utasok számára egy gözös délut. 2 óraker.
Pestrül Pozsonyba 's Bécsbe martius 1. kezdve pedig mindennap utasok számára egy gözös regg. 7 óraker 's minden szerdán reggeli 6 óraker egy rakhajó.
Zimony és Drenkova felé: martius 2, 5, 8, 12, 16, 21, 25 és 28án hajnal kor, utasok számára egy gözös.—

Kilián és társánál Pesten (vácziutczában, Parkfriderház) megindultak:

Kisfaludy Károly minden munkái.

Hat kötetben.

A' Kisfaludy-Társaság megbízásából szerkeszté **Schedel F.** Negyedik (pompás) kiadás, aczél és fametszetekkel, Sréthen. Előfi-zetési ára csak öt ft e. p., kötetenkint e gy forint. az utolsóknak előfizetésével. Martius 20kán tul h é t ft e. p.

Megjelent

az első kötet, melly a' szerző új aczélmetszetü képét, minden verseit 's dramái közül a' „Tatárok Magyarországnak“ és „Zács Klára“ címűeket foglaljs magában. — A' második kötet martiusi vásárra jelenik meg. 2—2

Kész misemondó-ruhák.

Hirsch Ferencz selyem- 's divatárus

boltjában legjutalmasb áron kaphatók; továbbá: selyem, arany és ezüst himze-tü gyönyörü nehéz **templomszövetek díszítvényekre, damasz-k-szö-vevek zászlókra** 's egészen nehéz violaszín 's vörös **Gros-de-Naples, Moiré és övszalagok** — Pesten a' vácziutczában „A' SZARVASHOZ“ hol **mindenféle megbízatás is elfogadtatik** mindennemü templomi díszít-vényre, mennyezetre, püspöksüvegére, velumra, biretre, albára, szemfödélre, ostyazacszkóra st. eff. jutalmas és gyors szolgálat mellett. 2—6.

A' Pest-Eperjesi gyorsuta-zási-intézetöl.

Mart. 5kén Pest és Eperjes között az ed-digi téli utazások megszünnek, és azon naptól kezdve ismét éjszakázás nélkül folyvást éjjel nappal fognak járnü a' koc-sik. Az elindulások azonban ideiglen hetenkint csak ö t s z ö r történnék, még pedig Peströl: Vasárnap, kedden, szer-dán, csütörtökön és szombaton reggeli 4 óraker pontban. A' szálitási hivatal a' Vadászkiürt vendégfogadóba helyezte-tett. A' Pest-eperjesi gyorsutazási-inté-zet Matthaides Károly által. 1—2.

Uj Tapis, Ramages, Pleins és Rondeaux

nagykendöket gyapjuszövetből ajánl **Weidenhoffer Ignác** a' „magyar királynéhoz“ Pesten a' vácziutczában föltü n ö l e g l e s z á l l i-

t o t t á r o n legdivatosb hölgy- és férfi divatárakkal a' közelgö tavaszra, külö-nösen pedig kitünö minőségü kékes és fekete Lastingeket, vég és rőf számrá, továbbá minden minőségü butorkelmé-ket, és több ezer rőf igen szép nyomta-tott Percailokat, rőfönkint 8, 10, 12 pg krajczárjával. 2—6

Eladó nemesi birtok.

Melly Pesttöl, jó utban 6, Vácztöl 3 óra távolságra fekszik, 's mintegy ezer holdnyi; illö lakással, czélszerű épü-letekkel 's minden gazdasági eszközök-kel, marhákkal, különösen ezer darab birkával ellátva 50ezer pfton eladó. melly öszvegnek nagyobb része biztosíték mel-lett, a' vevönél száztöl hatos kamatra meghagyatik. Bővebben értekezhetni i-ránta Pesten, gránátos-utczában 462. sz. házban a' 3madik emeleten, a' 13dik lakásban. 1—3.

Birói árverés.

Mélt. gr. Majláth János csödtömegéhez tartozó 's nemes Pestmegyébe Bu-dapesthez egy órányira igen kies tájon fekvö, 's 269,314 ft 39 1/2 krra ezüst pénz-ben becsült török-bálinti egész helység, 1843d. évi aprilis 4dik napján a' hely színén szokott reggeli órákban tartandó közárverési uton, végkép eladatni fog.

E' helység erdekei közé különösen számítható annak adományos szilárd jo-ga 's minden pertöli tökéletes mentessége; van nagy kiterjedésü erdeje, jó buzatermő földje, rétjei, szölöhegyei, nádlástava, veteményes, szérüs 's gyü-möleskertjei, dísziti ezen jöszágot egy nagyszerü tágas, pincézéssel ellátott két emeletes kastély, melly szintugy, mint a' szükséges gazdasági épületek, leg-jobb karban vannak.

Ugyan 1843dik évi aprilis 5, 6, 7. és 8án Török-Bálinton ezen csödtömeghez tartozó juhok, lovak, szarvasmarhák, gazdasági eszközök; butorok 's egyéb ingóságok, készpénzletétele mellett, áruba fognak bocsátatni, továbbá aprilis 10ken Buda fővárosi telekhivatalban a' Buda várbeli Fortuna-utczá-ban 138dik sz. alatt fekvö, 's 16,104 ft 24krra ezüst pénzben becsült két eme-tes ház; ugy szinte

aprilis 20kán Nyitra megyében keblezett 36,040 ft 45 krra ezüst pénzben be-csült nagy bieliczi jöszág, melly jó állapotban tartott tisztlakkal és gazdasági é-pületekkel bir; másnap pedig az abban találtatö fundus instructus, 's butorne-mük fognak elkötvyavetyéltetni.

Az adásvevési feltételek, valamint a' jöszágok, 's többi holmik állománya 's öszzeírása idöközben bármikor megtekinthetök az alábbiirtnál Nagy-Szombat-ban, mélt. gr. Majláth Károly tömeg-gondnok urnál Budán a' várban Fortuna-utczában 135. szám alatt, Pesten Külkey Henrik választmányi tagnál, szelütca Berghofferház 144. szám alatt; nemkülönbén Jakovich József táblai és uradalmi ügyész urnál, Bálványuteza Ürményiház 133. sz. alatt, Török-Bálinton és Nagy-Bieliczen pedig a' gazdasági tisztviselő uraknál. Kelt Nagy-Szombatban az 1842. évi october hava 20kán.

Prileszi Prileszky Ferencz.

kir. tan., a' tek. dunáninneni kerületi tábla köz, ugymint végrehajtö birö. 2—3.

A' szandeczai kam. kerületi slachto-vaí harminezad-és jegyzedö hivatalnál a' jegyzedönek 200 pgó for. évi díjjal, szabad szállással, a' bejövétel 10 pcent-jével és 75 pg. for. kezesség-letéltelnek tartozásával járó helye ideiglenesenbe-töltendö.

Azok, kik e' helyre folyamodni kí-vánnak, folyamodásaikat 1843iki febr. utöljaig a' kiszabott hivatalos uton az új-szandeczai k. kamrai kerület igazgatósá-gánál nyujtsák be 's abban tanulmányaik-és eddigi szolgálatjokat, valamint erköl-csiségöket és a' váms- 's harminezad — és pénztár-kezelésbeni jártasságukat, ugy szinte a' német és lengyel vagy más szláv nyelv tudását hitelesen belizonyít-sák, nem különben azt is kimutassák, állnak e' akár egyenes akár sögorság-rokonságban valami e' honi vámtisztvis-selövel 's képesek e' a' hivatal átvevése e-lött az enlített kezességet előállítani. 2-3

Azesztergomi főkáptalan szent-bene-deki uradalma résziröl közhírré tétetik: hogy t. ns Bars vármegyében keblezett Ebedetz határában fekvö papírgyár az ahoz tartozandó épületek, erömüvek, és egyéb haszonvételekkel e' folyó évi mart. 29ik napjától kezdendö számosabb évekre kiadandó, 's mind a' feltételek pontjai, mind a' gyárhoz tartozandósá-gok jegyzéke Szent-Benedekben, Esz-tergomban, és t. Somogy vármegye Tap-sony nevü helységében a' főkáptalan uradalmi számtartóságoknál min denkor láthatók 's olvashatók. 3—3.

(19) A' váradí királyi kamrai uradalom részéröl f. év martius 30án tartandó nyil-ványos árverés utján V. Váralja városá-ban tul a' Peczen gyakorolható szabad koresmáltatásjoga a' folyó esztendő no-venber 1sö napjától kezdve 3 folyvást tartó évre, fog a' többet ígérönek felsöbb jóváhagyás mellett haszonbérbe adatni: mihezképest a' bérleni szándékozó, V. Velenczen a' mondott napon délelötti ó-rákban az igazgatö kir. kamrai ügyvédí hivatal íróteremében tartandó árverésre 60 pengö forint bánatpénzt hozandván magokkal meghivattnak, hol is az ár-verési feltételeket jó előre mindenkor megtudhatni. V. Velenczen januárius 5én 1843. A' Váradí kir. kam. tisztség által. 3—3

Urilak Péczelen.

Hat szobából álló kut, istálló, fé-szer és négy hold kerttel együtt szent György naptól kezdve egy évre vagy hó-naponkint kiadó; utasítást ad nagyhid-utczában Fáy-ház házmestere. 3-3.